

ضوابط مالی ناظر بر تهیه و تدوین لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

بودجه هزینه ای

۱- استخدام رسمی و پیمانی در کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون برنامه ششم توسعه کشور صرفاً با رعایت قوانین و مقررات مربوطه پیش بینی می شود. اخذ تاییدیه سازمان برنامه و بودجه مبنی بر تامین بار مالی قبل از صدور شماره استخدامی ضروری است.

۲- دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی :

الف- ضریب ریالی افزایش حقوق را به طور متوسط بیست (۲۰) درصد لحاظ نمایند. رقم قطعی ضریب به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. افزایش حقوق و دستمزد مشمولین قانون کار و مستمری ها بیست (۲۰) درصد تعیین می گردد. رقم قطعی افزایش به تصویب شورای عالی کار خواهد رسید.

ب- سقف اعتبار مربوط به سرانه اضافه کار کارکنان را در بودجه سال ۱۳۹۸ حداکثر معادل اعتبار سرانه اضافه کار در سال ۱۳۹۷ (مبتنی بر موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۷) پیش‌بینی نمایند .

ج- مبلغ پاداش پایان سال (عیدی) را در بودجه سال ۱۳۹۸ معادل (۱۰،۷۸۰،۰۰۰) ریال پیش‌بینی نمایند. مبلغ قطعی پاداش پایان سال به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

د- اعتبار مأموریت (داخلی و خارجی) کارکنان را حداکثر معادل پیش‌بینی عملکرد سرانه اعتبار سال ۱۳۹۷ (مبتنی بر موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۷) پیش‌بینی نمایند.

ه- دستگاه‌های اجرایی مجازند سرانه کمک‌های رفاهی مستقیم و غیرمستقیم کارکنان را، حداکثر معادل اعتبار سرانه سال ۱۳۹۷ (مبتنی بر موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۷) و پاداش یک ماهه معادل یک ماه حقوق و مزایای کارکنان را از محل صرفه جوئی اعتبارات پیش‌بینی نمایند.

و- دستگاه‌های اجرایی مکلفند اعتبار پاداش پایان خدمت کارکنان خود را حداکثر تا ۷ برابر حداقل حقوق و مزایای موضوع ماده ۷۶ قانون مدیریت خدمات کشوری در اثناء هر سال خدمت تا سقف ۳۰ سال، مانده مرخصی پرداخت نشده بازنشستگان در سال ۱۳۹۸ و مطالبات بازنشستگان سنوات قبل خود را در سقف اعتبار خودپیش‌بینی نمایند.

ز- تمامی موسسات، شرکتهای دولتی و دستگاه‌های اجرایی از جمله شرکتهای دولتی مستلزم ذکر نام مانند شرکتهای تابعه وزارت نفت، و شرکتهای تابعه سایر وزارت خانه‌ها، بانک‌ها، بیمه‌ها، صدا و سیما و سایر شرکتهای که به نحوی دارای قوانین و مقررات خاص پرداخت حقوق و مزایا هستند موظفند با استناد به ماده (۷۵) قانون الحاق موادى به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) افزایش اعتبار حقوق، دستمزد و مزایای کارکنان خود را در بودجه پیشنهادی سال ۱۳۹۸ مطابق افزایش مندرج در جزء (الف) بند (۲)، و با رعایت بخشنامه‌های شورای حقوق و دستمزد و مقررات تعیین شده در بودجه سال پیش‌بینی نمایند.

ح- هرگونه پیش بینی اعتبار برای بندهای ب و ه منوط به استقرار سامانه حسابداری قیمت تمام شده موضوع بند الف تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۳۹۷ در شش ماهه اول سال ۱۳۹۷ می باشد.

۳- دستگاه‌های اجرایی به استثنای دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی موظفند اعتبار لازم برای فعالیت‌های پژوهشی و فناوری خود را در "برنامه پژوهش‌های کاربردی" لحاظ نموده و از درج اعتبار در سایر برنامه‌ها اجتناب نمایند.

۴- پیش‌بینی سرانه اعتبار برای قرارداد با اشخاص حقیقی برای انجام کارمعی (مشخص)، با رعایت قوانین و مقررات، حداکثر در سقف تعداد سال ۱۳۹۷ (مبتنی بر موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۷)، با لحاظ افزایش حقوق و مزایای کارکنان مندرج در جزء (الف) بند (۲) فوق‌الذکر و با رعایت بند (ب) ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه کشور در سال ۱۳۹۸ مجاز می‌باشد.

۵- اعتبار مربوط به انعقاد قرارداد با شرکت‌های خدماتی طرف قرارداد با دستگاه‌های اجرایی، حداکثر در حد پیش‌بینی عملکرد سال ۱۳۹۷ (بر اساس موافقتنامه متبادله سال ۱۳۹۷) و با لحاظ مفاد جزء (الف) بند (۲) فوق‌الذکر در خصوص نیروهای شرکتی پیش‌بینی گردد.

۶- پیش‌بینی اعتبار برای انجام فعالیت‌هایی که در حیطه وظایف و مأموریت‌های قانونی و مصوب دستگاه اجرایی نمی‌باشد ممنوع است.

۷- پیش‌بینی اعتبار برای اجرای تصویب‌نامه، بخشنامه، دستورالعمل‌ها، تغییر تشکیلات، تغییر ضرایب، جداول حقوقی و طبقه بندی مشاغل و افزایش مبنای حقوقی، هرگونه استخدام و بکارگیری نیروی انسانی و مصوبات هیات امنای صرفاً با رعایت مفاد ماده (ث) و (ج) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه کشور و در صورت تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور مجاز است.

۸- دستگاه‌های اجرایی موظف‌اند گزارش عملکرد سالانه پروژه‌های اقتصاد مقاومتی خود را به سازمان برنامه و بودجه ارسال و اعتبار لازم برای انجام مأموریت‌ها و وظایف مرتبط با سیاست‌های اقتصاد مقاومتی با مفاد برنامه ششم توسعه را با رعایت اولویت و در سقف اعتبارات پیش‌بینی نمایند.

۹- پیشنهاد ایجاد دستگاه اجرایی جدید مشروط به رعایت تبصره ماده ۱۱۵ و ماده ۱۲۳ قانون مدیریت خدمات کشوری می‌باشد. در اجرای بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی موظفند پیشنهادات خود را به منظور تجمیع ردیف‌های اعتباری ارایه نمایند.

۱۰- تمامی دستگاه‌های اجرایی به منظور پیش‌بینی اعتبارات خود موظفند بر مبنای بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد ضمن تعیین اهداف و وظایف قانونی خود نسبت به محاسبه قیمت تمام شده فعالیت‌ها که از سامانه هزینه یابی استخراج می‌شود اقدام نمایند و بر اساس ضوابط و دستورالعمل‌های صادره نتایج را بر اساس برنامه زمان بندی تدوین لایحه برای سازمان برنامه و بودجه ارسال نمایند.

۱۱- دستگاه‌های اجرایی در پیش‌بینی اعتبارات موظفند در اجرای مفاد ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه کشور مبنی بر کاهش حجم، اندازه و ساختار از طریق واگذاری واحدهای عملیاتی، خرید خدمات و مشارکت با بخش غیردولتی، حذف واحدهای غیرضرور، کاهش سطوح مدیریت و پست‌های سازمانی، براساس هدف کمی مندرج در بند «م» تبصره (۱۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۷، میزان ۵٪ کاهش سال ۱۳۹۷ را در بودجه پیشنهادی لحاظ کرده و همچنین برنامه و زمان‌بندی کاهش ۴٪ در سال ۱۳۹۸ را ارائه دهد.

۱۲- دستگاه‌های اجرایی متولی پروژه‌های اولویت‌دار دولت الکترونیک موضوع تصویب‌نامه‌ی شماره ۱۲۱۷۶/ت/۵۵۵۲۸۵-هـ مورخ ۱۳۹۷/۲/۹ هیئت وزیران در پیش‌بینی اعتبارات موظف‌اند پروژه‌های مذکور را در اولویت قرار داده و اعتبار لازم را با رعایت سایر ضوابط، به همراه گزارش عملکرد و برنامه اجرایی و زمان‌بندی اجرا در سقف اعتبارات دستگاه پیش‌بینی نمایند.

بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

۱۳- پیش‌بینی اعتبار برای خرید خودروهای سواری داخلی (به استثناء دستگاه‌های جدیدالتاسیس) با رعایت مفاد بند ۹- و یاجایگزینی با خودروهای فرسوده و خودروهای خارجی ممنوع می‌باشد.

۱۴- علاوه بر ممنوعیت موضوع ماده (۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری، هرگونه پیش‌بینی اعتبار برای احداث و خرید ساختمان‌های جدید اداری توسط دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مذکور و دارندگان ردیف ممنوع می‌باشد.

۱۵- دستگاه‌های اجرایی موظفند در توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود، ضمن غربالگری و ساماندهی طرح‌ها و پروژه‌های ذیربط، اعتبار مورد نیاز طرح‌های نیمه‌تمامی که سال خاتمه آنها به لحاظ پیشرفت فیزیکی، سال ۱۳۹۸ می‌باشد را در اولویت قرار داده و بطور کامل پیش‌بینی نمایند.

۱۶- دستگاه‌های اجرایی موظفند با در نظر گرفتن تعهدات خود در رابطه با طرح‌های سفرهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و ریاست جمهوری اعتبار لازم جهت اجرای طرح‌های مذکور را با رعایت ماده (۲۳) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، پیش‌بینی نمایند.

۱۷- دستگاه‌های اجرایی مکلفند اعتبار مورد نیاز بابت سهم ملی طرح‌های وامی (از محل تسهیلات بانک جهانی یا بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه و تجارت اکو) را مقدم بر سایر موارد در سقف اعتبار پیش‌بینی نمایند.

۱۸- نظر به اهمیت حفظ و نگهداری دارایی‌های سرمایه‌ای دولت، دستگاه‌های اجرایی موظفند در توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود، اعتبار لازم برای تعمیر، تجهیز و بازسازی ساختمانها و تأسیسات دولتی را در سقف اعتبار پیش‌بینی و منظور نمایند.

۱۹- پیشنهاد طرح تملک دارایی های سرمایه ای جدید ممنوع است.

۲۰- ساماندهی و اولویت بندی طرح ها بر اساس چارچوب های مشخص ابلاغی سازمان، توسط دستگاه های اجرایی انجام می شود و نهایتاً می بایست طرح ها در شش گروه کلی «طرح هایی که در سال ۱۳۹۸ خاتمه می یابند به همراه اولویت بندی»، «طرح های اولویت دار مصوب سفرهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و سفرهای ریاست جمهوری به همراه اولویت بندی»، «طرح های قابل مشارکت یا واگذاری به همراه الزامات آنها»، «طرح های تعمیر و تجهیز، مستمر و کمک»، «طرح های دارای پیمانکار و غیر قابل مشارکت و واگذاری که نیاز به هزینه نگهداشت دارند» و «طرح هایی که در سال ۱۳۹۸ اعتباری به آنها اختصاص نمی یابد» توسط دستگاه اجرایی دسته بندی و به سازمان اعلام شوند.

۲۱- کلیه دستگاه های اجرایی و شرکت های دولتی مکلفند ضمن پیشنهاد تبصره ها و تکمیل سامانه بودجه، برنامه سالانه خود برای عملیاتی نمودن مشارکت عمومی - خصوصی را به همراه الزامات و منابع مورد نیاز آن به سازمان پیشنهاد نماید. برنامه سالانه شامل مواردی از جمله فهرست طرح ها (پروژه ها) اعم از طرح های جدید، نیمه تمام، آماده بهره برداری و در حال بهره برداری، قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی فعال، اهداف کمی، حجم سرمایه گذاری بخش خصوصی، منابع مورد نیاز برای خرید محصول یا وجوه اداره شده، مشوق ها و الزامات مورد نیاز است.

۲۲- دستگاه های اجرایی مکلفند برنامه سالانه مشارکت عمومی - خصوصی مربوط به خود را ارائه نمایند، که براساس آن ضوابط تبصره ای و حمایت های مالی و اعتباری از قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی برای هر دستگاه اجرایی در لایحه بودجه پیش بینی می شود. حمایت های مالی و اعتباری به دو گروه اصلی تعهدات مستقیم (اعم از منابع مالی برای اهرمی کردن و وجوه اداره شده، منابع برای خرید محصول، منابع برای پرداخت مابه التفاوت یا منابع مالی برای کمک در دوران احداث پروژه) و تعهدات غیرمستقیم با هدف افزایش اعتبار پروژه و جذب تسهیلات مالی و نقدینگی جامعه (اعم از ارائه تضامین دولت به بخش خصوصی برای پوشش تعهدات قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی، ارائه تضامین دولت به نهادهای مالی، فاینانسورها یا منتشرکنندگان اوراق مالی اسلامی برای بازپرداخت تسهیلات مالی، ارائه تضامین دولت برای پوشش برخی ریسک های کلیدی مانند نرخ ارز و ارائه تضامین دولت برای پرداخت بهای ظرفیت یا بهای انتقال در قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی) تقسیم بندی می شود.

۲۳- دستگاه های اجرایی مجازند برای استفاده از سازوکار بند (ل) ماده (۲۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، تمام یا بخشی از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای خود را به صورت کمک های فنی و اعتباری به بخش غیردولتی پیش بینی نمایند.

۲۴- دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به تدقیق عملکرد سالهای قبل و بهنگام کردن برآورد اعتبار کل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود در چارچوب ماده (۷) دستورالعمل ماده (۲۳) الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اقدام نمایند. اعتبارات طرح نباید به میزان بیش از (۱۵ درصد) علاوه بر تغییرات فهرس بهاء افزایش یابد

۲۵- دستگاه‌های اجرایی مکلفند در برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های عمرانی استفاده حداکثری از ظرفیت‌های بخش خصوصی در اجرا و بهره‌برداری از طرح‌های مذکور اعم از جدید، نیمه‌تمام، آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری (واگذاری یکپارچه مسئولیت‌های تأمین مالی، طراحی، ساخت و نگهداری و بهره‌برداری به بخش خصوصی) را در نظر بگیرند و تا حد امکان برای این منظور از انواع مختلف قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی استفاده نمایند.

۲۶- در اجرای بند «الف» ماده (۲۵) و بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه کشور، دستگاه‌های اجرایی مکلفند بهره‌برداری و اداره واحدهای عملیاتی خود (اعم از اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و خدماتی) و طرح‌های (پروژه‌های) تکمیل شده و آماده بهره‌برداری را از طریق قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی مانند اجاره بلندمدت یا واگذاری مدیریت (بصورت خودگردان یا با پرداخت هزینه سرانه خدمات) به بخش غیردولتی واگذار نمایند.

۲۷- دستگاه‌های اجرایی مکلفند استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) و ارائه تضامین مرتبط با آن را برای ارائه تسهیلات مالی به سرمایه‌گذاران در قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی و سرمایه‌گذاری در طرح‌های زیرساختی در اولویت قرار دهند.

۲۸- دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی مکلفند بر اساس مشخصات هر حوزه بخشی، مدل‌های مشارکت عمومی - خصوصی با تأکید بر استفاده از کلیه ظرفیت‌های موجود برای سودآور کردن و خودگردان نمودن طرح‌ها (عدم اتکاء به منابع عمومی برای خرید محصول) اعم از مشوق‌های مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، ایجاد کاربری‌های جانبی با حفظ کاربری اصلی و پیش‌بینی درآمدهای جانبی ثانویه طراحی نمایند.

بودجه تملک دارایی‌های مالی

۲۹- تمام دستگاه‌های اجرایی که تاکنون با استفاده از ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی اقدام به افتتاح اعتبار اسنادی نزد بانک مرکزی نموده‌اند، موظفند معادل ریالی ارزش تعهد شده برای پرداخت در سال ۱۳۹۸ (منطبق با فرم تعهد استفاده از ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی) را با توجه به محل تأمین اعتبار آن، مقدم بر سایر موارد پیش‌بینی و پس از کسر از فصل مربوطه در قالب ردیف‌های تملک دارایی‌های مالی پیشنهاد نمایند.

۳۴- به منظور استفاده بهینه از منابع و دارایی‌ها و مقابله با اثرات ناشی از تحریم‌های اقتصادی، شرکت‌های دولتی موظفند نسبت به مولدسازی دارایی‌های خود و استفاده کارتر از آنها اقدام نمایند و منابع مالی حاصله را در بودجه پیشنهادی درج نمایند.

۳۵- به منظور شفاف‌سازی اعتبارات، شرکت‌های دولتی موظفند:

- تمهیدات لازم را برای اجرای ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر درج کلیه پرداخت‌ها در سامانه ثبت حقوق و مزایا فراهم آورند.
- در بند سایر دریافت‌ها و پرداخت‌ها، مستندات قانونی ذی‌ربط در خصوص مبالغ مربوط را به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نمایند.

۳۶- شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت موظفند:

- گزارش عملکرد بودجه سال ۱۳۹۶ (براساس صورت‌های مالی حسابرسی شده) خود را با رعایت الگوی بودجه تفصیلی مصوب با امضای ذی‌حساب و ممهور به مهر شرکت، به همراه لیست کامل اطلاعات نیروی انسانی اعم از رسمی، پیمانی، قرارداد کار معین و مشخص، قرارداد کارگری و پیش‌بینی تغییرات آن به همراه بودجه پیشنهادی سال ۱۳۹۸ به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نمایند.
- نسبت به ثبت اطلاعات تمامی کارکنان رسمی، پیمانی، قرارداد کار معین و مشخص، و قرارداد کارگری در پایگاه اطلاعاتی نظام اداری (کارمند ایران) اقدام نمایند و تأییدیه سازمان اداری و استخدامی کشور را منضم به صورتجلسه تصویب بودجه سال ۱۳۹۸ خود به سازمان برنامه و بودجه ارائه نمایند.

۳۷- شرکت‌های دولتی که در مرحله واگذاری قرار دارند موظفند آخرین ترکیب سهام شرکت را با تأیید سازمان خصوصی‌سازی به همراه بودجه پیشنهادی خود ارائه نمایند.

۳۸- دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به اعلام اسامی شرکت‌های واگذار شده که سهم دولت در آنها به کمتر از ۵۰ درصد رسیده است، همراه با اسناد و مدارک مثبته مانند صورتجلسه مجمع عمومی مبنی بر ترکیب سهام‌داران جدید و قرارداد واگذاری با تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی به سازمان برنامه و بودجه تا پایان مهرماه سال جاری اقدام نمایند.

۳۹- در خصوص پیش‌بینی هزینه‌های شرکت‌های دولتی موارد زیر رعایت شود:

- افزایش ضریب حقوق، مزایا و فوق‌العاده‌های کارکنان شرکت‌های دولتی (مندرج در احکام استخدامی مربوط) مطابق افزایش حقوق کارکنان دستگاه‌های اجرایی (مندرج در بند ۲ این ضوابط) خواهد بود.
- کمک‌های رفاهی و سایر پرداختی‌ها به هر نحو و به هر شکل از محل هرگونه منابع صرفاً در چارچوب مقررات، ضوابط و دستورالعمل‌های مصوب مراجع قانونی (از جمله مصوبات شورای حقوق و دستمزد) پیش‌بینی شود.

- شرکت‌های دولتی مجازند حداکثر به میزان یک ماه حقوق و مزایای مندرج در احکام کارگزینی برای کارکنان پاداش پیش‌بینی نمایند.
 - اثرات بهره‌وری بر هزینه‌های مستقیم تولید متناسب با میزان و سطح تولید تعیین و مشخص شود.
 - سهم دولت از سود پیش‌بینی شده موضوع بند (ج) ماده (۲۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) محاسبه شود.
 - شرکت‌های دولتی موظفند اعتبار لازم برای انجام امور پژوهشی و توسعه فناوری در زمینه‌های مرتبط به وظیفه اصلی خود را با رعایت مفاد بند (پ) ماده (۶۴) برنامه ششم توسعه کشور و سایر قوانین پیش‌بینی نمایند.
 - شرکت‌های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت موظفند تمام تعهدات سررسید شده خود از جمله تعهدات ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی، بازپرداخت وام‌های داخلی و خارجی و اوراق مشارکت (اصل و فرع) مربوط به سال ۱۳۹۸ و تعهدات مربوط به ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه را در بودجه پیشنهادی منظور نمایند.
- ۴۰- شرکت‌های دولتی موظفند در تنظیم بودجه پیشنهادی سال ۱۳۹۸ علاوه بر بندهای فوق‌الذکر سایر بندهای مرتبط در این ضوابط از جمله مفاد بندهای ۱، ۵، ۸، ۱۳، ۱۴، ۱۵ و ۲۰ را رعایت نمایند.